

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти МОН України

ННІ «Дніпровський металургійний інститут (ДМетІ)

Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро

Українська асоціація управління проєктами «УКРНЕТ», м. Київ

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)

Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ

Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К.Мамутова
НАН України»

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний

університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ

Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса

Честоховський політехнічний університет, Польща

Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska Rzeczpospolita, Польща;

Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща

Вища економіко-гуманітарна школа (WSEH) м. Бельсько-Бяла, Польща

Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща

Університет в Мішкольце, Угорщина

Astana IT University, Kazakhstan

Варнський вільний університет імені Чорноризця Хороброго, Республіка Болгарія, м. Варна

Компанія та видавництво «E-SCIENCE SPACE», Республіка Польща, м. Варшава

Інститут освітнього та професійного розвитку, Будапешт, Угорщина

за підтримки:

Центр Українсько-європейського наукового співробітництва

Видавничий дім «Гельветика»

Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,**

27-28 березня 2025 р.

**ДНІПРО
УДУНТ 2025**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»**

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ**

27-28 березня 2025 р.

**ДНІПРО
УДУНТ
2025**

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

VII International Scientific and Practical Internet Conference

KYIV-DNIPRO BRIDGE

**PROJECT MANAGEMENT. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
PROJECT AND NEUROMEGRANATION, INFORMATION TECHNOLOGIES OF
MANAGEMENT, TECHNOLOGIES FOR CREATING AND USING OBJECTS OF
INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS, TECHNOLOGY TRANSFER**

March 27-28, 2025

DNIPRO
USUST
2025

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]
У 67

Конференція запроваджена МОН України, Інститутом модернізації змісту освіти МОН України та зареєстрована Державною науковою установою «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації МОН України», посвідчення № 282 від 27.02.25 р. Рекомендовано до видання Вченою радою УДУНТ, протокол № 11 від 23.04.2025 року

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В. О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В. М.
Науковий редактор д.е.н., проф. Перерва П. Г.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожка Г. К.
Вчений секретар к.е.н., доц. Фонарьова Т. А.

Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансфер технологій : зб. наук. пр. VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (27–28 берез. 2025 р.) / за ред. В. О. Петренка, В. М. Молоканової, П. Г. Перерви, Г. К. Дорожка ; УДУНТ, УКРНЕТ, НДІВ НАПрН України. – Електрон. вид. – Дніпро : УДУНТ, 2025. – 1153 с.

ISBN 978-617-8314-50-7 (PDF)

У збірнику наукових праць наведені матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансферу технологій». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проєктами, економіки та менеджменту, інформаційних технологій, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons
[«Attribution-NonCommercial-ShareAlike» 4.0 International \(CC BY-NC-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)
(«Із зазначенням авторства – Некомерційна – Поширення на тих самих умовах» 4.0 Міжнародна)

ISBN 978-617-8314-50-7 (PDF)
DOI 10.15802/978-617-8314-50-7

© Український державний університет науки і технологій, 2025
© Українська асоціація управління проєктами, 2025
© Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2025
© Колектив авторів збірника, 2025

UDC 005.8:[005.3+004.9+347.77]

P 93

The conference was initiated by the Ministry of Education and Science of Ukraine, the Institute for Modernization of Educational Content of the Ministry of Education and Science of Ukraine and registered by the State Scientific Institution "Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information of the Ministry of Education and Science of Ukraine", certificate No. 282 dated 02/27/25. Recommended for publication by the Academic Council of the USUST, protocol No. 11, 23.04.2025

Materials are published based on the originals provided by the authors.

No claims are accepted against the organizers.

Editor-in-Chief, Doctor of Technical Sciences, Prof. Petrenko V. O.

Scientific Editor, Doctor of Technical Sciences, Prof. Molokanova V. M.

Scientific editor Doctor of Economic Sciences, Prof. Pererva P. G.

Scientific Editor, Candidate of Technical Sciences, Assoc. Prof. Dorozhko G. K.

Scientific Secretary of the Conference, Candidate of Economic Sciences,

Assoc. Prof. Fonareva T. A.

Project Management. Prospects for the Development of Project and Neuromegration, Information Technologies of Management, Technologies for Creating and Using Objects of Intellectual Property Rights, Technology Transfer : Coll. Sci. Pap. of the VII Int. Sci. Pract. Internet Conf. (March 27–28, 2025) / ed. by V. O. Petrenko, V. M. Molokanova, P. G. Pererva, G. K. Dorozhko ; USUST, UKRNET, NDIIV NAPRN of Ukraine. – Electronic edition. – Dnipro : USUST, 2025. – 1153 p.

ISBN 978-617-8314-50-7 (PDF)

The collection of scientific papers contains materials from the VII International Scientific and Practical Internet Conference "Project Management. Prospects for the Development of Project and Neuromanagement, Information Management Technologies, Technologies for the Creation and Use of Intellectual Property Rights, and Technology Transfer." The collection of scientific papers is of interest to researchers, teachers, specialists in intellectual property and project management, economics and management, information technologies, and students.

UDK 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons

[«Attribution-NonCommercial-ShareAlike» 4.0 International \(CC BY-NC-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

ISBN 978-617-8314-50-7 (PDF)
DOI 10.15802/978-617-8314-50-7

© Ukrainian State University of Science and Technologies, 2025

© Ukrainian Project Management Association, 2025

© Research Institute of Intellectual Property of the National

Academy of Legal

Sciences of Ukraine, 2025

© Collective of authors of the collection, 2025

ЗМІСТ
УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

S. BUSHUYEV, V. BUSHUIEVA, D. BUSHUIEV, A. PUZIYCHUK, G. MUROVANSKIY <i>THE EVOLVING LANDSCAPE OF INNOVATION PROJECTS EDUCATION UNDER THE INFLUENCE OF AI.....</i>	23
N. BUSHUYEVA, YE. LOBOK <i>ENHANCING CREATIVITY IN MULTIMODAL AI SYSTEMS.....</i>	29
БАРИШЕВСЬКИЙ А.І., ПЕТРЕНКО В.О. <i>МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ТА ШВИДКИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗМІН.....</i>	36
БУЛАВІН Д.О., ПЕТРЕНКО В.О. <i>ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗМІННОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....</i>	43
ГЛАВАТСЬКИХ В.І., ЛАПКІНА І.О. <i>РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЄКТІВ МОРСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ.....</i>	50
ДОБРИЦЬКИЙ Д.О., наук. керівник ФОНАРЬОВА Т.А. <i>ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ АУТСОРСИНГОВОЮ ІТ-КОМПАНІЄЮ НА СУЧАСНОМУ РИНКУ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ: ВИКЛИКИ, ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....</i>	56
ЖАДАН К.Ю., КОСЕНКО Н.В. <i>ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ ДО ЗМІСТУ ПРОЄКТІВ.....</i>	64
КЛИМЕНКО К.А., ГУСЄВА Ю.Ю. <i>ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД ДО ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «ВІД ФЕРМИ ДО СТОЛУ» У РЕСТОРАННІЙ ІНДУСТРІЇ.....</i>	71
КОВТУН Т.А., КРУПСЬКА О.С. <i>ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В ЛОГІСТИЦІ.....</i>	77
КОРХІНА І.А. <i>УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПРОЄКТУ З ТОЧКИ ЗОРУ СТРАТЕГІЇ.....</i>	83

ЛУЧИНСЬКИЙ М.В., ТКАЧОВ М.М. <i>ЗАКОНОДАВЧЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕДАЧІ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....</i>	815
ЛЯЛЬКО К.А., ПЕРЕРВА П.Г. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІНИ БЕЗПАТЕНТНОЇ ЛІЦЕНЗІЇ В КОНЦЕПЦІЇ БРЕНД-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....</i>	822
НЕЧЕПОРЕНКО Д.А., ПЕРЕРВА П.Г. <i>ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПРАВ НА НЕТРАДИЦІЙНІ РЕЗУЛЬТАТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....</i>	829
ОМЕЛЬЧЕНКО О.П. <i>ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ ФАРМАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДПОВІДІ НА ГЛОБАЛЬНІ РИЗИКИ.....</i>	835
ОПЕНЬКО Д.А., ПЕТРЕНКО В.О. <i>КОМПЛАЄНС-РИЗИКИ У СФЕРІ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙ.....</i>	840
ПЕТРЕНКО В.О. <i>РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ.....</i>	849
ПІЧКО Р.С. <i>ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ.....</i>	859
ПОЛІКАРПОВ А. <i>ЛІЦЕНЗУВАННЯ SEP НА УМОВАХ FRAND: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПІДХІД ТА ПРАВОЗАСТОСОВЧА ПРАКТИКА.....</i>	866
ПОНОМАРЬОВА О.О. <i>ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ.....</i>	871
ПОТАПОВ Ф.В., ПЕРЕРВА П.Г. <i>РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....</i>	877
СОРОКІНА Л.В., ДОРОЖКО Г.К., КРАВЕЦЬ Л.В. <i>СОЦІАЛЬНА ТЕОРІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....</i>	884
ТКАЧОВ М.М. <i>СУЧАСНИЙ СТАН ІНСТИТУТУ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ</i>	

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ

В.О. ПЕТРЕНКО

доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії наук вищої школи України, завідувач кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5017-1674>

DISPOSAL OF TRADEMARK RIGHTS

V.O. Petrenko

Doctor of Technical Sciences, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Academician of the Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine, Head of the Department of Intellectual Property and Project Management of the Ukrainian State University of Science and Technology, Dnipro
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5017-1674>

***Анотація.** Розпорядження правами на торговельну марку регулює взаємовідносини між власниками торговельних марок та третіми сторонами. У цій статті досліджується поняття та види розпоряджень правами на торговельну марку, а також правові аспекти їх використання. Розглядаються питання передачі, ліцензування та інших форм розпорядження правами на торговельну марку з метою забезпечення ефективного використання та захисту інтелектуальної власності в умовах сучасного ринкового середовища.*

***Ключові слова:** торговельні марки, договірні відносини, правове регулювання, розпорядження виключними правами на торговельну марку, правовласники, ліцензійний договір, договір про передачу виключних прав, договір комерційної концесії, комерційне використання.*

***Abstract.** The disposal of trademark rights regulates the relationship between trademark owners and third parties. This article examines the concept and types of disposal of trademark rights, as well as the legal aspects of their use. The issues of transfer, licensing and other forms of disposal of trademark rights are considered in*

order to ensure the effective use and protection of intellectual property in the modern market environment.

Key words: *trademarks, contractual relations, legal regulation, disposal of exclusive rights to a trademark, rightholders, license agreement, agreement on the transfer of exclusive rights, commercial concession agreement, commercial use.*

У повсякденному житті, купуючи товари, користуючись послугами різних фірм, перегортаючи журнали чи дивлячись телевізор, ми звертаємо увагу на позначення у вигляді символів, малюнків, що супроводжують товари, або рекламу. Ці позначення називають торговельними марками. Таким чином виробники товарів або організації, що надають послуги, намагаються привернути до себе увагу, вони зацікавлені в тому, щоб споживач міг відрізнити і запам'ятати конкретний товар (послугу) і фірму, що його виробляє. Виділяючи визначений товар або послугу з маси однорідних, це позначення служить ефективним засобом реклами та є своєрідною ознакою їх якості. Таким чином торговельна марка – це позначення, що зареєстровано в установленому порядку та відрізняє товари і послуги одних осіб від товарів і послуг інших осіб [1, с. 117].

Торговельні марки (англ. «trademark») - будь-які позначення або будь-які поєднання позначень, придатні для вирізнення товарів (послуг), що їх виробляє (надає) одна особа, від товарів (послуг), які виробляють (надають) інші особи. Такими позначеннями можуть бути, зокрема: слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів [2, с. 142].

Як зазначає науковець Г.О. Андрощук, «торговельні марки — найважливіший інструмент брендингу та маркетингу в сучасній корпоративній екосистемі; вони не є лише позначенням чи декоративним елементом. Торговельні марки відображають філософію компанії, її прагнення досконалості та, найчастіше, її багаторічну репутацію [3, с. 35].

Неспроможність забезпечити відповідний рівень захисту та використання торговельних марок створює перешкоди для міжнародних торговців та інвесторів, які витратили значні ресурси на створення і просування якісних торговельних марок продукції. Крім того, місцеві підприємці, які розробляють власні товари та бренди, мають право очікувати, що результати їхньої праці будуть також захищені [4, с.178].

На думку І. Коваль, рівень правового регулювання договірних відносин, які виникають у зв'язку з використанням об'єктів інтелектуальної власності і розпорядженням майновими правами на ці об'єкти, визначається, у першу чергу, станом законодавчої основи такого регулювання. Договори виступають основною правовою формою залучення прав на об'єкти інтелектуальної власності до цивільного і господарського обороту. Вони становлять основу ринку майнових прав інтелектуальної власності, забезпечуючи задоволення різноманітних різновекторних інтересів творців, правовласників, користувачів, інвесторів, інших учасників обороту. Цей ринок, у свою чергу, виконує функції регулятора розвитку інноваційної системи, стимулювання інноваційної діяльності, забезпечення комерціалізації інтелектуальних продуктів [5, с. 60].

Дослідниця С.М. Клейменова розглянула питання розпорядження виключними правами на торговельну марку. Згідно з положеннями глави 75 ЦК України розпорядження виключними правами на торговельну марку здійснюється шляхом висновку відповідних договорів, а саме: ліцензійний договір, договір про передачу виключних прав, договір комерційної концесії. У юридичній літературі справедливо зазначене, що правова забезпеченість і можливість передачі виключних прав на торговельну марку впливає із властивості оборотоздатності такого права. Це дає можливість розглядати даний об'єкт права інтелектуальної власності як «повноправного» учасника цивільного обороту. Надана законом можливість передавати виключні права на торговельну марку вказує те, що дане право визнається об'єктом товарно-грошових відносин і має здатність утягуватися в комерційний оборот [6, с. 106].

Одним із основних аспектів розпорядження правами на торговельні марки є їх реєстрація. Реєстрація торговельної марки надає підприємству ексклюзивне право використовувати цей знак на ринку і захищає його від порушень з боку конкурентів. Також важливо мати належну документацію щодо власності на торговельну марку, яка підтверджує права підприємства на її використання.

Другим важливим аспектом є управління правами на торговельну марку. Це включає в себе встановлення стратегії використання марки, контроль за її використанням, вирішення спорів та конфліктів щодо прав на торговельну марку. Підприємство повинно визначити, як саме воно планує використовувати свою торговельну марку для підтримки бренду, просування продукції та залучення клієнтів.

Як зазначають автори дослідження [7, с. 511], суть права на використання торговельної марки (ТМ) полягає в можливості її необмеженого комерційного використання для позначення товарів чи послуг, що виробляються і реалізуються чи надаються. Використанням ТМ вважається насамперед застосування її на товарах і (або) на їхній упаковці. При цьому особою, яка використовує ТМ, може бути як сам власник прав на цю марку, так і особа, якій такі права надані на підставі ліцензійного договору. За наявності поважних причин щодо неможливості використання ТМ у такій формі використання може бути визнано також застосування цієї ТМ в рекламі, друкованих виданнях, на вивісках, при демонстрації експонатів на виставках і ярмарках, що проводяться в Україні.

Комерціалізація права інтелектуальної власності на ТМ дає змогу їх власнику отримувати прибуток як за рахунок використання відповідної ТМ у власному виробництві, так і продажу або передачі відповідних прав на її використання іншим юридичним чи фізичним особам. Основними способами комерціалізації ТМ є: використання відповідної ТМ у власному виробництві;

внесення прав інтелектуальної власності на ТМ до статутного капіталу підприємства; передача (продаж) прав на торговельну марку [7, с. 511].

Як зазначає авторка [6, с. 106], за загальним правилом за договором про передачу виключних прав на торговельну марку правовласник зобов'язується передати набувачеві (юридичній особі або фізичній особі, що здійснює підприємницьку діяльність) виключне право на торговельну марку у відношенні всіх або частини товарів (послуг), для яких він зареєстрований, а набувач ухвалює на себе права й обов'язки правовласника.

Сучасний рівень ефективного використання виключних прав на ТМ залежить від наступних факторів: обов'язкове постійне використання ТМ; добросовісне користування правами на ТМ; збереження високої якості продукції; ефективність роботи ТМ, унікальність; маркетингові дослідження; рекламна компанія; попереджувальне маркування; запуск виробництва маркованої продукції чи початок надання послуг; вкладення інвестицій; інтенсивність використання ТМ; впізнаваність та популярність серед споживачів; наявність правової охорони; вдосконалення законодавства. Науковці рекомендують включати до змісту договорів про розпорядження правами на ТМ вищенаведені фактори ефективного використання виключного права на неї [7, с. 513].

Як зазначає Л. Работягова, Ліцензійний договір є угодою, за якою володілець свідоцтва на торговельну марку (ліцензіар) надає дозвіл на використання торговельної марки зацікавленій стороні (ліцензіату) на умовах, визначених за взаємною згодою сторін, за певну винагороду.

Зокрема, це дозвіл ліцензіату використовувати торговельну марку в іншій країні і/або використовувати її для маркування інших видів товарів. У першому випадку, необхідно набути правову охорону (зареєструвати) торговельну марку в цій країні, в другому випадку — торговельна марка повинна бути зареєстрована для тих класів товарів і/або послуг, для яких передбачається її використання [8, с. 35].

Авторка пропонує уважно підходити до підготовки ліцензійного договору та попередніх переговорів, так як деталізація пропозицій при укладенні ліцензійного договору на використання торговельної марки має дуже важливе значення, оскільки окремі неясності, неправильне розуміння однієї зі сторін намірів іншої через кілька років можуть стати причиною суперечок або приводом для однієї зі сторін ухилитися від виконання умов договору. Задля зменшення ризиків визнання укладеного ліцензійного договору нікчемним документами, що засвідчують права інтелектуальної власності на торговельну марку, повинні бути свідоцтво на торговельну марку і виписка з Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг [8, с. 43].

І. Коваль та Г. Ткачук визначили істотні умови господарського ліцензійного договору на використання торговельної марки: предмет, розмір винагороди, строк, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити в договір. Автори, для характеристики предмета цього договору в ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» пропонують закріпити, що предмет договору (право на використання торговельної марки) розкривається шляхом позначення торговельної марки, номера документа, що посвідчує право на торговельну марку, переліку товарів і послуг, відносно яких надається право на використання торговельної марки, способів використання торговельної марки [9, с. 36-37].

Удосконалення законодавчих положень щодо закріплення істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки надасть визначеності сторонам при укладенні таких договорів, сприятиме захисту прав та інтересів їх сторін, розвитку стабільних договірних відносин у цій сфері.

І. Якубівський стверджує, що у контексті меж здійснення майнових прав інтелектуальної власності велике значення має додержання правоволодільцем положень конкурентного законодавства. Він пропонує привести положення ЗУ «Про захист економічної конкуренції» у відповідність до прийнятих в рамках

ЄС регламентів. У свою чергу, ч.ч. 2, 3 ст. 1122 ЦКУ слід виключити, замінивши їх ч. 2 такого змісту:

«2. Умови договору комерційної концесії, які суперечать законодавству у сфері економічної конкуренції, є нікчемними». З метою запобігання порушенню законодавства про захист від недобросовісної конкуренції при здійсненні майнових прав на торговельну марку доцільно абзац 5 ч. 2 ст. 6 ЗУ «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» викласти в такій редакції: «є оманливими або такими, що можуть ввести в оману щодо то вару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу, а також щодо місця походження товару, послуги та (або) сировини, з якої виробляється цей товар» [10, с. 64].

До переліку договорів щодо розпорядження виключними правами на торговельну марку входять договори комерційної концесії. Як відзначає Г. Ткачук, за цим договором передається право на використання об'єктів права інтелектуальної власності (торговельних марок, промислових зразків, винаходів, творів, комерційних таємниць тощо), комерційного досвіду та ділової репутації. Торговельна марка є визначальним об'єктом цього договору, адже саме торговельна марка є носієм ділової репутації правовласника і саме її використання дозволяє користувачу використовувати ділову репутацію. майнові права на торговельну марку підлягають відчуженню і можуть бути предметом застави [11]. Автор підкреслює необхідність доповнення законів щодо визначення, істотних умов, особливостей укладення і виконання договору застави прав на торговельну марку, договору про внесення прав на торговельну марку як вкладу до статутного капіталу господарського товариства, а також положеннями про особливості передання прав на торговельні марки в процесі реорганізації юридичних осіб.

Дослідниця С.М. Клейменова зазначає, що факт передачі виключних прав характеризується переходом і припиненням приналежного правовласникові виключного права на торговельну марку у відношенні всіх або частини товарів

(послуг), для яких вона зареєстрована, і виникненням даного права в набувача. Договори, на підставі яких здійснюється розпорядження виключним правом на торговельну марку можна поділити на два види: передбачають повну передачу виключного права на торговельну марку; надають право використовувати виключне право на торговельну марку на певних умовах [6, с. 107].

У першому випадку, правовласник передає комплекс правомочностей й на торговельну марку й на весь термін дії такого договору втрачає право самостійно розпоряджатися правами на даний об'єкт права інтелектуальної власності.

У другому випадку, правовласник передає виняткове права на торговельну марку в чітко обкреслених рамках і зберігає за собою право використовувати даний вид коштів індивідуалізації суб'єктів цивільного обороту.

Розпорядження правами на торговельну марку може включати її реєстрацію, використання, ліцензування, продаж або передачу прав іншим особам шляхом укладання ліцензійних угод. Ліцензія дозволяє іншій особі використовувати марку у визначених цілях та на визначених умовах. Власник торговельної марки може також передавати права на свою марку іншим особам шляхом продажу або переходу прав відповідно до законодавства. Умови розпорядження правами на торговельну марку можуть бути різними і пов'язані з багатьма аспектами, такими як територія використання марки, категорії товарів або послуг, строк дії ліцензії тощо.

Науковець І. Якубівський дослідив питання договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в системі договірному права та зауважив, що сутнісною ознакою договорів, які опосередковують динаміку майнових прав інтелектуальної власності, що визначає їх самостійне місце в системі інститутів договірному права, є саме їхня спрямованість на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Залежно від того, про який саме договір йдеться, розпорядження майновими правами інтелектуальної власності може

полягати у переданні (відчуженні) таких прав повністю чи частково, наданні права (дозволу) на використання об'єкта, розподілі майнових прав на об'єкт, створений у співавторстві тощо [12, с. 27].

Висновки. Розпорядження правами на торговельну марку дозволяє власнику марки встановлювати умови використання свого ім'я та логотипу іншими компаніями чи фізичними особами. Це може бути у формі ліцензій, франчайзингу або продажу прав на марку. Розпорядження цими правами може приносити додатковий прибуток власнику марки, а також сприяти розширенню бізнесу шляхом партнерства з іншими компаніями. Однак, важливо укласти чіткі угоди щодо умов використання марки, а також контролювати якість продуктів чи послуг, що позначаються цією маркою, щоб зберегти репутацію бренду.

Література:

1. Інтелектуальна власність: підручник. М. М. Капінос, Е. Т. Лерантович, М. М. Солощук/ Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 396 с.
2. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. /Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. К.: «Центр учбової літератури». 2017. 504 с.
3. Андрощук Г. Аналіз стану та організації захисту брендів у цифровій економіці (за матеріалами глобальних досліджень). *Теорія і практика інтелектуальної власності*. № 1. 2024. С. 35-44.
4. Андрощук Г.О. Визнання знаку добре відомим: інструмент захисту від недобросовісної конкуренції та зловживання правом. *Часопис Київського університету права*. № 4. 2023. С. 177-186.
5. Коваль І. Законодавство України про договори у сфері інтелектуальної власності: оцінка в контексті системності та ефективності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. № 1. 2025. С. 60-70.

6. Клейменова С.М. До питання про розпорядження виключними правами на торговельну марку. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 12. 2023. С. 106-107.
7. Петренко В.О., Кіжаєв С.О., Рудченко О.В. Фактори ефективного використання виключних прав на торговельну марку. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 2. 2020. С. 509-513.
8. Работягова Л. Деякі аспекти укладання ліцензійних договорів на використання торговельної марки. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 2017. № 2. С. 35 - 44.
9. Коваль І., Ткачук Г. Щодо істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 2019. № 2. С. 31 - 38.
10. Якубівський І. Межі здійснення майнових прав інтелектуальної власності в контексті конкурентного законодавства. *Підприємництво, господарство, право*, 2016. № 3. С. 59 – 64.
11. Ткачук Г. Щодо договорів про передання прав на торговельну марку. URL: [C:/Users/ноут/Downloads/200-380-1-SM%20\(1\).pdf](C:/Users/ноут/Downloads/200-380-1-SM%20(1).pdf). (дата звернення 03.03.2025 р.).
12. Якубівський І. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в системі договірної права. Збірник наукових статей. С. 22-35. URL: [https://journals.pnu.edu.ua/article/downloads/file:///C:/Users/%D0%BD%D0%BE%D1%83%D1%82/Downloads/2024.64.yakubivskyi%20\(1\).pdf](https://journals.pnu.edu.ua/article/downloads/file:///C:/Users/%D0%BD%D0%BE%D1%83%D1%82/Downloads/2024.64.yakubivskyi%20(1).pdf) (дата звернення 20.02.2025 р.).

Наукове видання

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**VII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(27-28 березня 2025 року)
МІСТ Київ-Дніпро**

Електронне видання

Авторська редакція

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В. О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В. М.
Науковий редактор д.е.н., проф. Перерва П. Г.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г. К.
Вчений секретар к.е.н., доц. Фонарьова Т. А.

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 67,02. Обл.-вид. арк. 68,54.
Зам. № 58.

Видавець: Український державний університет науки і технологій
вул. Лазаряна, 2, ауд. 2216, ауд. 263 (наукова бібліотека)
м. Дніпро, 49010.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №7709 від 14.12.2022

Адреса видавця та дільниці оперативної поліграфії:
вул. Лазаряна, 2, Дніпро, 49010